

ملاقات رؤسای کتابخانه‌های ملی آفریقای جنوبی و نروژ با جناب آقای بجنوردی مشاور رئیس جمهور و رئیس کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مرتضی هاشم‌پور^۱

در این دیدار که راس ساعت ۱۴ روز چهارشنبه ۷۹/۳/۲۵ در دفتر ریاست کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران انجام شد، ابتدا جناب آقای بجنوردی ضمن خوش آمدگویی و ابراز مسرت از سفر رؤسای کتابخانه‌های ملی نروژ و آفریقای جنوبی فرمودند در سابقه روابط کتابخانه ملی ایران و نروژ دو مکاتبه در سالهای ۱۹۹۴ و ۱۹۹۹ دیده می‌شود ولی با آفریقای جنوبی مکاتبه‌ای نداشتیم و امیدواریم این دیدار باعث برقراری و گسترش روابط با آفریقای جنوبی و نروژ گردد و افزودند به دلیل اسارت بیش از ۱۴ ساله اینجانب در زندان، با آقای نلسون ماندلا که بخش عمده‌ای از عمر خود را در زندان سپری کردند احساس مشترکی دارم. و درباره همکاری‌های دو جانبه نیز تأکید کردند این دیدار می‌تواند سرآغازی برای مبادلات منابع تاریخی، جغرافیایی، هنری و فلسفی باشد و با توجه به مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص وظایف کتابخانه ملی مبنی بر جمع‌آوری منابع مکتوب و غیرمکتوب ایران و اسلام در زمینه‌های ادبیات، هنر، معماری و ... از کشورهای جهان و نیز مبادله کارشناس و متخصص، هیچ منعی در مبادله کتاب و ارتباطات فرهنگی با دنیا نداریم.

جناب آقای بجنوردی با اشاره به اینکه در ساختمان جدید الاحداث کتابخانه ملی باید

۱. کارشناس کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

منابع لازم را فراهم کرد، افزودند در عصر اطلاع‌رسانی باید با کتابخانه‌ها به صورت باز عمل کرد و یادآور شدند، بعد از انتخاب جناب آقای خاتمی به عنوان رئیس جمهور در حال پیاده کردن دمکراسی هستیم و طبعاً مانند هر کشوری مشکلاتی داریم ولی معضل فعلی ما فرار مغزها است که در برنامه سوم توسعه مشغول چاره‌اندیشی در این زمینه هستیم. ایشان همچنین تأکید کردند با آمدن منابع غیرکتابی و مواد الکترونیکی لازم است میان آثار کتابی و آثار الکترونیکی تعادل برقرار گردد.

رئیس کتابخانه ملی کشف کتابخانه‌ای سفالی در هفت‌تپه و لزوم معرفی آن به دنیا را متذکر شدند و افزودند برای توسعه ارتباطات باید در مسائل فرهنگی برنامه‌ریزی دقیق انجام گیرد که این توسعه باعث ایجاد دهکده جهانی و نزدیکی ملت‌ها خواهد شد، هر چند خطراتی را نیز به دنبال دارد ولی باید با جلوگیری از بروز خطر در حفظ میراث فرهنگی کوشید.

در پایان با ارائه تصویری کوتاه از جمهوری اسلامی ایران و اشاره به قدمت ۳۰۰۰ ساله تاریخی جمهوری اسلامی ایران تأکید کردند مایلند ایران میزبان ایفلا ۲۰۰۷ باشد و در این راه نیز همه مساعی خود را به کار خواهند گرفت و افزودند با اینکه سازمان ملل متحد سال ۲۰۰۱ را سال گفت‌وگوی تمدن‌ها معرفی کرد، کنفرانس ایفلا نیز نوعی کنفرانس گفت‌وگوی تمدن‌هاست.

آقای پیتلور رئیس کتابخانه ملی آفریقای جنوبی و رئیس کنفرانس مدیران کتابخانه‌های ملی جهان^۱ ضمن سپاس فراوان از زحماتی که کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران در این دیدار متقبل شده است، تأکید کردند روابط میان کتابخانه‌های ملی بسیار مفید است و باید به جای تأکید بر روی مبادله کتاب که قدیمی شده است روی مبادله فن‌آوری و متخصص تکیه شود، زیرا کتابخانه‌های ملی که میراث‌دار فرهنگ‌های گذشته هستند، باید زمینه‌های انتقال سالم آنرا به نسل کنونی فراهم آورند و در این رابطه چاره‌ای جز تجهیز به فن‌آوری جدید ندارند. وی در ادامه یکی از معضلات عمده کشورش را بیسوادی دانست و افزود شاید دیگر کشورها با این مشکل روبه‌رو نباشند، و نقش کتابخانه ملی را در اطلاع‌رسانی جهت ریشه‌کردن بیسوادی ضروری دانستند. ایشان شباهت آب و هوای آفریقای جنوبی و ایران را باعث طرح برنامه‌های مشابهی برای حفاظت و نگهداری منابع کتابخانه‌ای برشمرد و ضمن تبریک برای احداث پروژه عظیم کتابخانه ملی به آقای بجنوردی، ابراز امیدواری کرد که در مراسم افتتاح ساختمان جدید الاحداث مذکور از رؤسای کتابخانه‌های ملی نیز دعوت به عمل آوردند.

آقای بندیک روگاس رئیس کتابخانه ملی نروژ و رئیس برنامه حافظة جهانی یونسکو نیز از

همکاری‌های کتابخانه ملی در این دیدار تقدیر و تشکر کرد و افزود از اینکه در ایران هستم خوشحالم و امیدوارم این آخرین سفر نباشد و روابط ما نیز گسترده‌تر شود.

رئیس کتابخانه ملی نروژ اعلام داشت اینجانب به‌عنوان رئیس کمیته برنامه حافظه جهانی یونسکو اعلام می‌کنم که برنامه حافظه جهانی چند سال پیش برای حفاظت منابع مهم و ارزشمند کتابخانه‌ای زیر نظر یونسکو تدوین شد و در حال اجرا می‌باشد. ما از طرح‌های کشورها در این خصوص استقبال می‌کنیم و در سال جاری سمیناری در مکزیک به‌صورت بین‌المللی برگزار خواهیم کرد.

وی همچنین یادآور شدند که درخصوص جوانان و فرهنگ قدیم و جدید همچون دیگر کشورها با مشکل مواجهیم و امیدواریم که اگر ماشین مانند انسان فکر می‌کند انسان مانند ماشین فکر نکند.

در پایان جلسه جناب آقای بجنوردی کتابی را در معرفی ایران به آقایان بندیک روگاس و پتر لور رؤسای کتابخانه‌های ملی نروژ و آفریقای جنوبی هدیه کردند. متقابلاً آقای پتر لور کتاب «مسلمانان در آفریقای جنوبی» و آقای بندیک روگاس دو دیسک در خصوص معرفی مصر در قرن بیستم و آمریکای لاتین در تصاویر، و کتابی پیرامون کتابخانه‌های دانشگاهی که یکی از آثار خودشان است را به رئیس کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران اهدا کردند.

آقایان روگاس و لور در این سفر از ساختمان در حال احداث کتابخانه ملی، مجموعه کتب و نشریات فارسی و عربی کتابخانه در ساختمان سی تیر، و بخش‌های فنی ساختمان نیاوران و همچنین از مراکزی از جمله موزه ایران باستان، کاخ موزه صاحبقرانیه، کاخ موزه ملت، محل زندگی امام خمینی «ره» و شهر اصفهان دیدن نمودند. آقای روگاس دیداری از دفتر کمیسیون ملی یونسکو در ایران داشت. آقای لور در جمع کتابداران کتابخانه ملی در خصوص ایفلا و کنفرانس مدیران کتابخانه‌های ملی جهان سخنرانی ایراد کردند. ایشان از کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران و کتابخانه مجلس شورای اسلامی نیز دیدار داشتند. کاردار آفریقای جنوبی در تهران هم به مناسبت سفر آقای لور به ایران ضیافت شامی با حضور مدیران کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ترتیب داد.